

Grøn Plan Svebølle

Grøn Plan	3
Formål med Grøn Plan	3
Svebølle by	4
Historie	4
Grønne områder	5
Stier	5
Økologiske korridorer	5
Regnvandshåndtering	5
Grønne områder – Forslag til nye tiltag	7
Stier – Forslag til nye stier	10
LAR-Løsninger – Bruttoliste over arealer med potentiale	12
Sammenfatning	14

Grøn Plan

Visionen for Kalundborg Kommune lægger bl.a. vægt på, at kommunen skal udvikle sammenhængende grønne boligområder med nem adgang til natur, kultur og fritidstilbud. Grøn Plan underbygger visionen og fremmer samtidig kommunens strategiske tværgående indsatser i klima og sundhed.

Grøn Plan er en del af Kommuneplan 2013-2024, og er den samlede plan for de grønne områder i centerbyerne. Planen indeholder overordnede mål for centerbyernes grønne områder, stier, regnvandshåndtering samt biologisk indhold. Målene er suppleret med en række konkrete forslag til udbygning af den grønne struktur. Tiltagene prioriteres i en dialog mellem lokalråd, interesseorganisationer, Kalundborg Forsyning og Kalundborg Kommune. Planen danner ligeledes baggrund for den interne koordinering i kommunen og vil derfor løbende blive udbygget og mere detaljeret, efterhånden som de enkelte emner konkretiseres gennem plejeplaner, Kalundborg Forsynings skitseplan, Klimatilpasningsplanen mm.

Formål med Grøn Plan

Formålet er,

- At skabe sikre trafikstier til skole, haller, stationer mm. samt sørge for at nye boligområder kobles på det eksisterende stinet.
- At binde de grønne arealer i byerne sammen, gennem stiforbindelser, samt sikre stierne i de grønne områder.
- At sikre og udbygge adgangen til det åbne land.
- At sikre og udvikle grønne arealer for derigennem at øge de rekreative og fysiske udfoldelsesmuligheder.
- At øge den biologiske diversitet i centerbyerne.
- At indtænke klimatilpasning og udnytte regnvandet til at øge værdien af de grønne områder.

Formålet med Grøn Plan er med andre ord at fremme Kalundborg Kommunens overordnede vision gennem en koordineret indsats i de grønne områder. Det er nødvendigt at differentiere udtrykket i de grønne områder for derigennem at tilgodese flere brugere. De grønne områder skal give mulighed for at dyrke motion eller sidde stille og nyde udsigten eller de farverige blomster. De grønne områder skal ud over at være rekreative områder også være med til at øge den biologiske indhold i byen og være en del af nye regnvandshåndteringsløsninger. Kravene kan være medvirkende til, at brugernes behov tilfredsstilles i højere grad. Hvis der tilføres våde arealer, nye træer og buske eller blomstrende planter vil dette medvirke at også den rekreative værdi øges. Derudover skal planerne, hvor det er hensigtsmæssigt, koordineres med Kalundborg Forsyning, således at regnvandet i fremtiden kan bruges aktivt for at gøre vores byer mere attraktive.

Den biologiske værdi i centerbyerne kan øges ved at indtænke ledelinjer ind i byen fra det åbne land, derfor skal linjer ind i byen vedligeholdes og udbygges. Fremover skal det indtænkes hvordan plejen kan fremme levevilkår for flora og fauna. Der benyttes som en selvfølge hjemmehørende, ikke invasive arter.

De grønne linjer ind i byen følger ofte stisystemer, derfor skal stisystem og den biologiske struktur tænkes sammen. Stierne skal forbinde institutioner, skoler, haller, indkøbsmuligheder og grønne områder med beboelseskvarterne. Samtidig skal der skabes mulighed for at bevæge sig ud i det åbne land og gerne så det ikke er nødvendigt at gå ud og hjem, samme vej. Dermed sikres nem adgang til det grønne, mere attraktive byer og bedre mulighed for løbe- eller cykelture. I den fremtidige stiplanlægning skal der udover at sikre trafik stier til institutioner, skoler mm. også indtænkes tryghed. På nogle stier betyder det, at der kan overvejes lyssætning, eller der skal fjernes bevoksning, så stiforløbene bliver mere lyse og åbne. Stierne og de grønne områder tænkes sammen så der er mulighed for at benytte dem til den daglige motion. Sundheden kan fremmes i Kalundborg kommune ved at gøre det sikkert og nemt at færdes til fods eller på cykel til skole og institutioner. Når de grønne områder samtidig inviterer til aktivitet kan vi motivere til fysisk aktivitet

og dermed medvirke til at løfte sundhedstilstanden. I 2012 arbejdes der bl.a. med at etablere "Sundhedsspor" som er stier, der skal være med til at fremme lysten til at motionere i det grønne.

Ud over at de grønne områder skal benyttes til regnvandshåndtering, til glæde for brugere, er det også en nødvendig konsekvens af klimaforandringerne. Lavtliggende kommunalt ejede arealer og større befæstede arealer skal som udgangspunkt kunne benyttes til regnvandshåndtering. Vandet kan også afledes i blå bånd, der kan være med til forskønne vores byer. Der skal dog sikres, at regnvandshåndtering tilfører byerne kvalitet. Regnvandsbassiner udformes derfor fx med lav hældning mod nord, så der er optimale forhold for flora og fauna. Derudover skal der, hvor det er muligt, skabes større vådområder. Kalundborg Forsyning undersøger, hvor det er relevant at tænke regnvandsafledning - på terræn - hvorefter Kalundborg Kommune og Kalundborg Forsyning udarbejder forslag til den endelige udformning af bassiner mm.

Realisering:

Fremover vil den grønne struktur skulle indarbejdes i kommuneplanens rammer og lokalplaner, hvorved det sikres at den fremtidige planlægning tager højde for principper og tiltag i Grøn Plan. Planen som den foreligger, er ikke endelig, men betragtes som et dynamisk dokument der løbende udbygges og kvalificeres i samarbejde mellem interessenter, byens borgere og kommunen. Realiseringen vil ligeledes være et samarbejde mellem Kalundborg Kommune og lokale kræfter. Tanken er at de lokale brugere skal medvirke til at beslutte og realisere konkrete tiltag i de grønne områder. De tiltag der umiddelbart er forestående er ændret pleje af udvalgte grønne områder. Dette kan nogle steder gøres for få midler, da det nødvendige tiltag kan være at slå græsset færre gange i løbet af året, men som oftest vil det kræve ekstra midler eller engagement lokalt at ændre status quo. I forhold til regnvandshåndtering skal det fastlægges, hvad Kalundborg Forsyning kan finansiere og hvad Kommunen skal finansiere. Udgangspunktet er at Kalundborg Forsyning står for anlæg og Kommunen derefter står for pleje, hvis anlæggene har rekreativ eller biologisk værdi. Pleje og anlæg af stier afventer den overordnede stiplanlægning.

Svebølle by

Svebølle er lokalcenter i den nordlige del af kommunen. Byen ligger centralt i den øst-vestgående regionale infrastruktur. Svebølle er stationsby på Nordvestbanen og ligger samtidig tæt på rute 23 mod Holbæk og København.

I Svebølle by løber Stationsvej som hovedgade fra øst mod vest, derudover er gaderne hovedsageligt til lokal forsyning i beboelseskvarterne. Fra den vestlige ende af byen forbinder Viskingevejen Svebølle med den gamle kirkeby Viskinge. Der er fra denne vej adgang til rute 23 mod Kalundborg.

Historie

Svebølle er en stationsby, opstået ved Roskilde - Kalundborgbanen og var den største i gl. Bjergsted Kommune, anlagt mellem Viskinge og landsbyen Gl. Svebølle. Fra åbningen af Nordvestbanen i 1874 frem til 1909 bestod byen af stationsbygningen sammen med fire andre huse. Med ny status som stationsby flyttede Øresø Savværk til byen i 1910 og der blev således brug for beboelsesmuligheder for de mange beskæftigede på fabrikken. I årene herefter kom et mejeri, flere håndværkere, handlende, skomager, bager, skrædder og manufakturhandler. Strukturen fra bebyggelsen af århundrede med butikker i nærheden af stationen kan stadig erkendes. Siden grundlæggelsen i 1936 har en større vognmandsforretning drevet forretning i Svebølle.

Fra 1934 har der været skole i Svebølle, først privat og senere som kommuneskole. I 1954 fik byen en centralskole med eksamensoverbygning. I 1956 boede der ca. 500 i Svebølle. Efterfølgende - især i løbet af 70'erne - gik udviklingen stærkt og der blev bygget mange parcelhuse i den vestlige del, ligesom handelen blev flyttet til det nye center. Svebølle er siden jævnlige blevet udvidet mod vest og syd, så det i dag er Viskingevejen der udgør den vestlige afgrænsning.

Grønne områder

Det største grønne område i Svebølle er området omkring hallen og skolen, hvor der er 5 fodboldbaner, 2 tennisbaner samt flere mindre grønne områder.

I den vestlige del af byen er der små grønne arealer i beboelseskvarterne. I den nordvestlige del er der en mindre offentlig ejet park med en beplantning, der bryder med de omgivende parcelhushække. I den sydvestlige del af byen er der en lille park på et meget skrånende areal. Der er kun klippet enkelte baner i græsset, samtidig med at der er et lille vådt område ved bunden af bakken og en fordybning, hvor der kan løbe vand. Hele parken fremstår derfor mere naturpæget end mange af de andre grønne områder.

Muligheden for rekreative brug af naturen i Svebølle afhænger meget af adgangen til de omkringliggende skove/plantager og naturarealer. Især de tidligere grusgrave mod nord og øst indeholder store rekreative værdier.

Stier

Svebølle er velforsynet med stier internt i byen. Der er god adgang fra beboelseskvarterne til skolen, hallen, centeret og delvis til stationen. Det er adgangen til det åbne land, der især kan forbedres. Langs landevejen øst for Svebølle ligger noget boligbebyggelse og industrien i Svebølle. Her er der kun fortovej på en lille strækning og der er meget lidt plads til cyklister. Forbindelsen mellem Viskinge og Svebølle er ligeledes befærdet og ikke særlig fodgænger eller cyklist venlig.

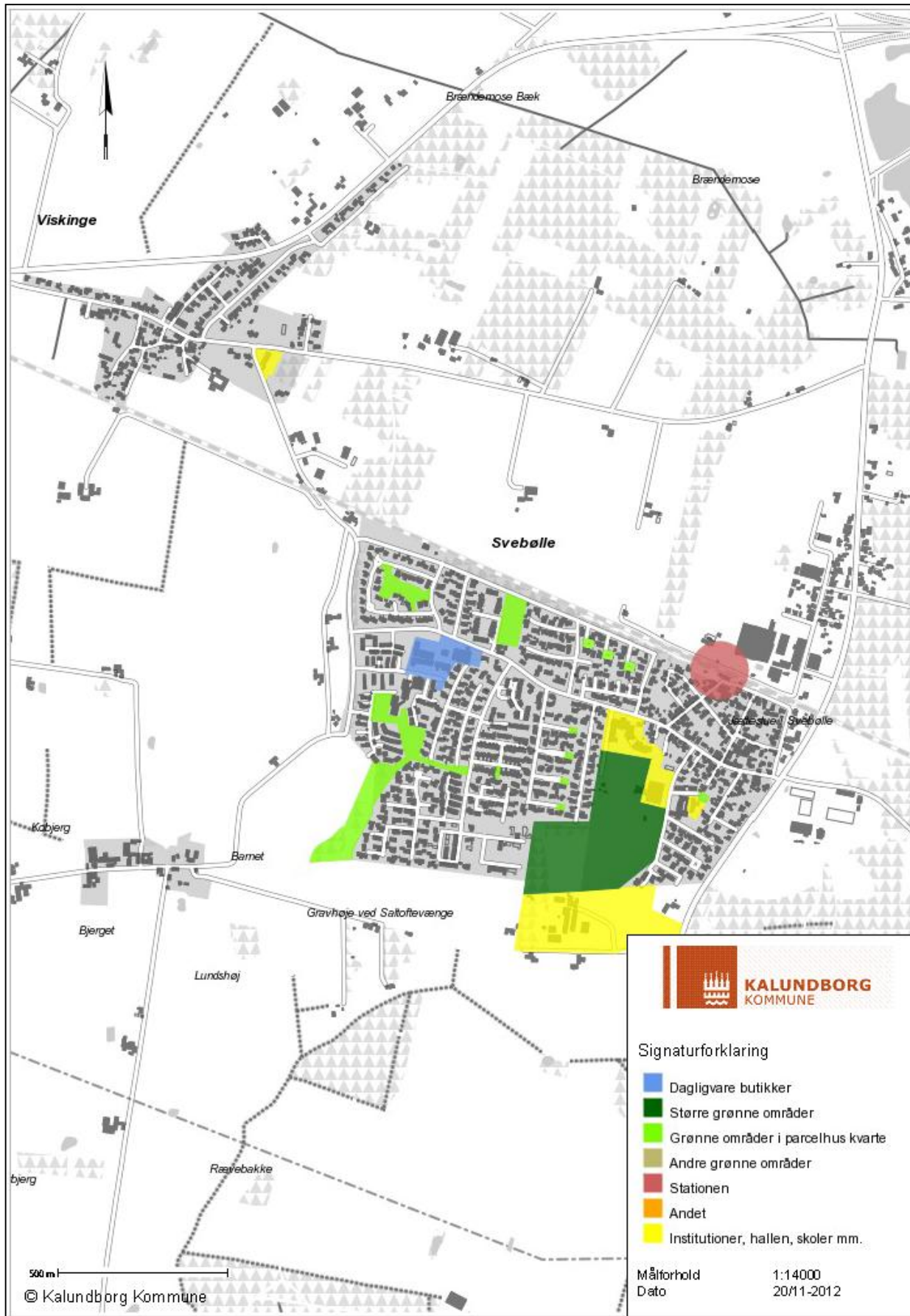
Økologiske korridorer

Nord og øst for Svebølle er der skov og plantager som hænger sammen med et større område bestående af tidligere grusgrave, der enten er skov eller natur arealer. Lige øst for Svebølle løber Bregninge å som er en del af et Natura 2000-område. Der er altså omkring Svebølle nogle værdifulde naturarealer, men i selve Svebølle er der ikke noget eksisterende biologisk netværk, da selve byen er udbygget og kompakt. Der er derfor ikke de store muligheder for at udbygge et netværk i Svebølle og det vil derfor ikke blive behandlet yderligere i denne plan. Arealerne mellem de eksisterende skovarealer er udpeget til Skovrejsning ønsket område. Der er derfor mulighed for at den eksisterende natur i udkanten af byen på sigt kan kobles bedre sammen.

Regnvandshåndtering

Hele den østlige ende af Svebølle, herunder Frederiksberg, indtil Blomstervangen skal separat kloakeres i 2014-2016.

Der er i Svebølle ikke så mange områder der er oplagte at benytte til regnvandshåndtering på terræn, da der er få grønne områder. Dertil kommer, at terrænets hældning mod nord, betyder at vandet naturligt løber over på den anden side af jernbanen, hvor der i forvejen ligger et regnvandsbassin. Bassinet er stort nok til at modtage vandet fra den del af byen, der bliver separat kloakeret i de kommende år og ligger i et erhvervsområde som vanskeligt kan tilføres rekreativ værdi. Svebølle er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser, som betyder at der skal tages særlige hensyn til grundvandet og at nedsivningsanlæg som udgangspunkt ikke er ønskelige.

KALUNDBORG
KOMMUNE

Signaturforklaring

- Dagligvare butikker
- Større grønne områder
- Grønne områder i parcelhus kvarte
- Andre grønne områder
- Stationen
- Andet
- Institutioner, hallen, skoler mm.

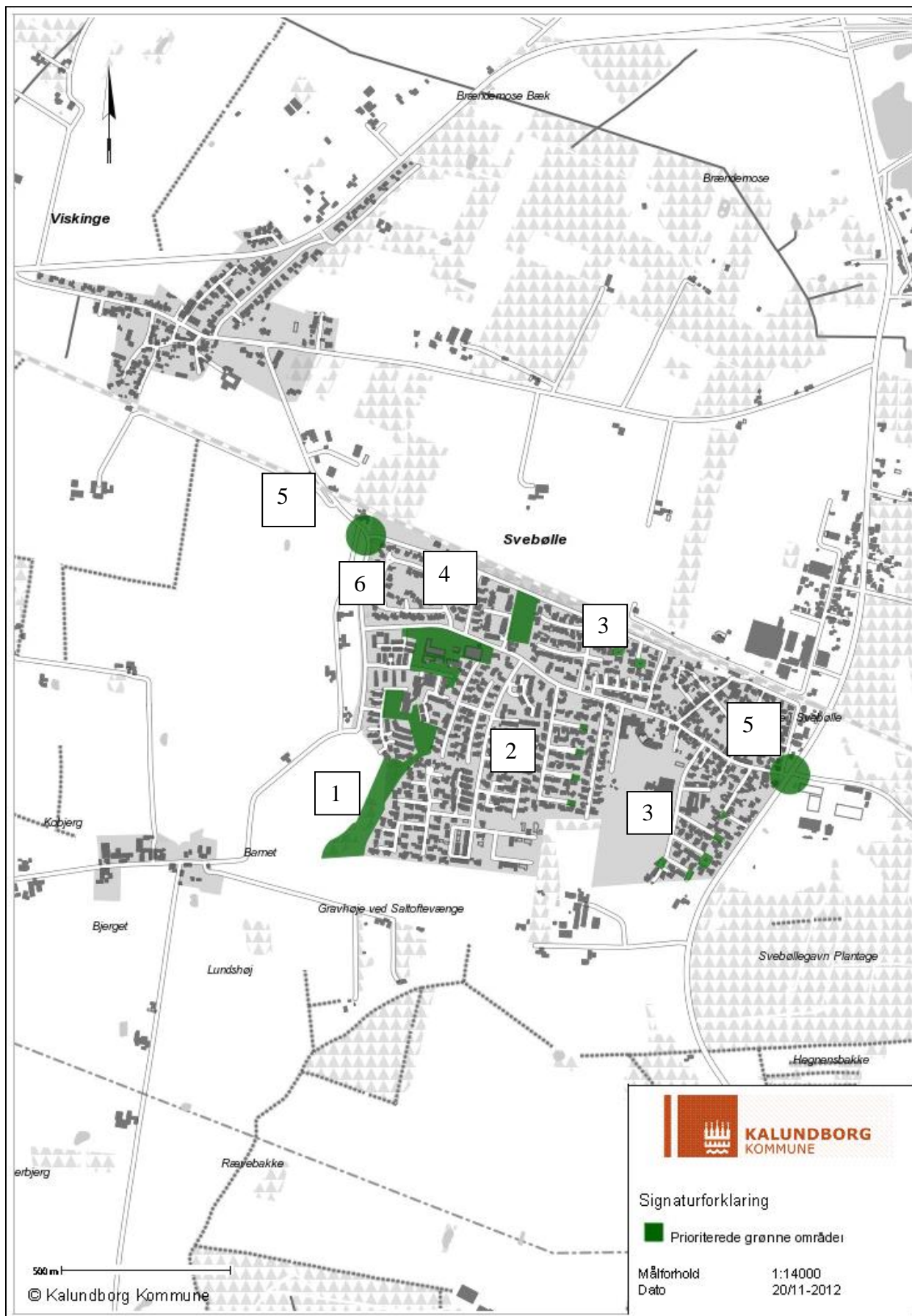
Måltforhold
Dato

1:14000
2011-2012

Grønne områder – Forslag til nye tiltag

Principper: Det biologiske indhold i de grønne områder øges. Områder skal differentieres og give mulighed for både rekreativ og fysisk udfoldelse.

1. Arealet vest for Lavendelvej er ejet og plejet af kommunen. Der er planer om at udvide det eksisterende mosehul mod vest. Kalundborg kommune og den nærliggende grundejerforening undersøger, om det er muligt i samarbejde, at opsætte og vedligeholde en legeplads.
2. De 4 små arealer vest for skolen er græsplæner, der ikke umiddelbart har nogen funktion. Her kan skabes små rum med mulige samlingspunkter, legeplads eller blomster og bænke, der kan gøre områderne til et aktiv i området.
3. De tre vendepladser i den nordlige ende af Svebølle, og de fem i den sydøstlige ende, kan med fordel begrønnes. De nordlige ligger lavt i terrænet og kan derfor muligvis også tilføres vand, der kan forskønne området.
4. Det grønne område nordøst for centeret er i dag to plæner omkranset af træer. De bliver ikke slået helt kort, hvilket betyder at den på nogle tider af året fremstår eng-agtig. Engen kan evt. suppleres af våde elementer, da området er lavtliggende i forhold til resten af byen. Tilførsel af vand ville fremhæve det naturprægede.
5. Indgangen til Svebølle. I forbindelse med udbygningen vest for Svebølle bør det indtænkes hvordan indgangen til byen opleves. I Viskinge er der et klar sammenhæng af træer og gennemgående flisebelægning. Tilsvarende kunne der i Svebølle etableres indgange med temaer, der kan være gennemgående i resten af byen fx beplantning og belægning. Det ville være oplagt at indtænke i sanering af Stationsvej, som er en del af Kalundborg Kommunes Trafiksikkerhedsplan.
6. Centeret. Beplantning kan være med til at gøre centeret mere attraktivt fra Stationsvej. Containere mm. dækkes af og der skabes en tydelig indgang. Der kan samtidig tænkes LAR-løsninger ind i evt. ny belægning og beplantning, da det kan tilføre flere attraktive elementer til området. Arealet kan samtidig benyttes som bufferareal ved ekstremregn.

KALUNDBORG
KOMMUNE

Signaturforklaring

- Prioriterede grønne områder

Målforshold 1:14000
Dato 2011-2012

Stier – Forslag til nye stier

Principper: Der etableres forbindelse fra beboelseskvarterer til skole, hal, dagligvarebutikker, stationen. Stierne skal gøre det tryk og sikkert at færdes samt være medvirkende til at det grønne benyttes til motion. Der skal sikres mulighed for at gå og cykle ture fra byen ud i det åbne land. Der skal være mulighed for at bevæge sig i sløjfer, så man ikke nødvendigvis skal ud og hjem samme vej.

1. Bedre forhold for cyklende og gående mellem Svebølle og Viskinge. Vejen er smal. Der er kun en markering på asfalten til at adskille gående og cyklister fra vejbanen.
2. Overgang ved stationen. En overgang vil gøre det muligt at cykle til Frederiksberg, arbejdspladserne i det nordlige Svebølle og naturområderne øst for Svebølle. Det vil også sikre adgangen til det område som er udpeget til "skovrejsning ønsket" umiddelbart nord for banen.
3. Bedre forhold for gående og cyklende fra Frederiksberg til Gammel Skovvej. På den måde vil det være sikrere at cykle til og fra Bjergsted og naturområderne i og omkring Bjergsted Bakker.
4. Gennemgang fra Banetoften til Svebølle stationen. Vil gøre det hurtigt og nemt at komme fra Viskinge og hele den vestlige del af Svebølle til stationen.
5. Kirkestien fra Rugtved til Viskinge bevares, da den giver mulighed for en rundtur uden for byen.
6. Afgørende for attraktiviteten i Svebølle er at der på sigt bliver nem adgang til naturarealerne i graveområderne umiddelbart øst for Svebølle.

LAR-Løsninger – Bruttoliste over arealer med potentiale

Principper: Regnvandet benyttes i de grønne områder til at øge både den rekreative og biologiske værdi samtidig sikres byen bedre mod fremtidige klimaændringer.

1. Vandelementer kan eventuel give det grønne område nord for centeret mere naturpræg, men kun den del længst fra Banetoften, da den anden del om sommeren bruges til cirkus. Det er især oplagt, fordi området i forvejen slås, så det i udtryk minder om en eng.
2. Lavningen i rammeområdet vest for Viskingevejen kan udnyttes til LAR-løsninger (Lokal Afledning af Regnvand) og samtidig skabe et attraktivt grønt område, hvis området udbygges med boliger som Kommuneplanen giver mulighed for.
3. Muligt bufferareal ved ekstremregnshændelser omkring centeret
4. Muligt bufferareal ved ekstremregnshændelser omkring Svebølle Rådhus og Hal
5. Muligt bufferareal ved ekstremregnshændelser. Vandet kan evt. bruges til at forskønne vendepladser og andre mindre områder i parcelhuskvarterene.

Sammenfatning

Den interne stiforsyning er virkelig god i Svebølle med mange stier der fører til centeret og skole/hal området og til dels stationen. Derimod er forbindelserne ud i det åbne land mere begrænsede herunder adgangen til Viskinge og til Gl. Skovvej. Skovarealerne i umiddelbar nærhed af Svebølle er privatejede og er ikke let tilgængelige. Skovrejsningsområderne nord for Svebølle kan muligvis på sigt give bedre mulighed for adgang til naturarealer, derudover er adgangen til de naturarealer i de udnyttede graveområderne afgørende.

De grønne områder i Svebølle kan med fordel løftes for at give brugerne flere muligheder. Der er et stort grønt område omkring hallen der overvejende er boldbaner. Andre områder i byen, der har en mere rolig karakter, kan give mulighed for at opleve "det rolige" og "det skønne". Derudover kan området omkring centeret løftes ved en begrønning evt. med vandelementer.

Omkring Viskingevejen syd for jernbanen kan der med fordel tænkes i en form for indgang til byen, når det nye boligområde vest for udbygges. I dag virker det som om man kommer ind af "bagdøren".

I Svebølle vil vandet naturligt løbe mod nord pga. terrænet. På nordsiden af baneterrænet er der et erhvervsområde, hvor der også ligger et stort regnvandsbassin. Bassinet kan ikke umiddelbart omdannes og tilføre rekreativ værdi til Svebølle, da det er erhvervsområde og det er et område med drikkevandsinteresser, hvilket medfører at nedsivning ikke er hensigtsmæssig. Hvis regnvand skal tilføre Svebølle værdi, skal det derfor være i de mindre grønne områder. Parkeringspladser i byen kan desuden gøres mere grønne, hvis de anvendes til bufferarealer ved ekstremregnhændelser.

